

del territori— just al centre de la capital catalana. Una oportunitat important, en la qual el municipi de l'Alguer està treballant.

I després de dos dies de projeccions i debats, *l'Alguer al Born* tancà amb la música una activitat no gens secundària, ans tot el contrari. Amb la guitarra i la veu de Claudio Gabriel Sanna, que pot enorgullir-se d'una llarga trajectòria musical amb el grup Calik i com a solista, i la cantant Claudia Crabuzza, que recentment ha guanyat un prestigiós premi italià cantant en alguerès (el «Premio Tenco»), la Sala Moragues del Born CC s'és animada amb la cançó algueresa. Un altre senyal que, malgrat les mil dificultats, encara és possible fer música, documentals, pel·lícules i, en definitiva, cultura utilitzant el català de l'Alguer.

Marcel A. FARINELLI

Conferència: «Lo Pichot Thalamus de Montpelhièr: de l'escriptura manuscrita al format electronic» per Gilda Caiti-Russo i Hervé Lieutard (28 de gener del 2015). — En el marc de les conferències del DUOC (Dimecres Universitaris Occitans — ex Dimecres del Mirail a l'Ostal d'Occitània, Tolosa de Llenguadoc), els professors Gilda Caiti-Russo i Hervé Lieutard van presentar el 28 de gener del 2015 l'esmentada conferència. Primer van donar a conèixer la seva especialitat a la Universitat Paul Valéry de Montpeller (occità medieval i lingüística occitana respectivament) i van explicar quin és el projecte: un equip multidisciplinari d'investigadors de l'occità, col·laborant-hi també historiadors i juristes, treballa en la realització d'una edició electrònica d'uns textos occitans procedents del Consolat de Montpeller a l'Edat mitjana. Es tracta d'un conjunt de manuscrits que tenen el nom, en francès, de «Petit Thalamus»; és de gran extensió i va ser redactat al llarg de tres segles (del 1260 al 1426). L'origen del nom és grec i primer remet a la «cambra interna de la Casa dels Cònsols», passant després a designar els escrits que hi eren conservats. Els conferenciants indiquen també la composició i contingut d'aquest conjunt, especialment: un corpus normatiu de costums, juraments, establiments, —un corpus historiogràfic amb llistes d'esdeveniments (els annals consulars són els més extensos).

Tot seguit, els conferenciants van exposar en detall quin és el treball tècnic de tot l'equip: la solució numèrica s'explica per la quasi impossibilitat de publicació en paper d'una tan gran quantitat de textos (només han estat publicats fins ara quatre textos en una edició del segle XIX i més tard quatre textos més, o sigui vuit en total). L'edició electrònica es fa amb una segmentació per anys i això ja permet que la màquina trobi el que l'investigador desitja saber. La numeració ha representat una feina colossal, perquè s'ha hagut de fer «manualment». Ara bé, un cop efectuada al format TEI (*Text Encoding Initiative*) que és, segons ens diuen els conferenciants, «un sistema destinat a facilitar la creació, el canvi i la integració de dades textuals informatzades».

A més, mitjançant el tractament dels índexs de persones i de llocs (aquests darrers en francès quan hi tenen una forma coneguda), hom té accés a la gran quantitat d'informacions contingudes en els diferents manuscrits. També es pot «donar compte dels diversos nivells d'estructuració de la tradició manuscrita medieval». Cal observar que, per facilitar la lectura del text original, hi ha la traducció en francès modern, acompanyada de notes quan convé aclarir algun punt.

Els conferenciants prenen alguns exemples (a la pantalla) per il·lustrar canvis de grafia entre ells els del nom de Montpeller mateix :

Monpeslier- Montpeslier- Montpeylier... (formes amb datació per a cadascuna d'elles).

També subratllen la importància dels fets històrics relatats (especialment el casament del rei Pere el Catòlic amb Marie de Montpeller, la seva relació i política amb el Consolat, etc.).

Després de quatre anys, ja es pot consultar la primera versió electrònica del manuscrit AA9 dels Arxius municipals de Montpeller, «versió imperfecta i incompleta que evolucionarà molt en els propers mesos, havent-se de publicar una segona versió més acabada a la primavera del 2015»,

en paraules dels autors, tal com es pot llegir a la pàgina introductora de la xarxa, l'adreça de la qual és la següent : <http://thalamus.huma-num.fr>

Michel CAMPRUBÍ

Acte d'homenatge al Dr. Antoni Badia i Margarit a la Universitat de les Illes Balears (18 de febrer de 2015). — Dia 18 de febrer de 2015 la Universitat de les Illes Balears retia un sentit homenatge al Dr. Antoni Maria Badia i Margarit. El Dr. Badia havia estat investit Doctor Honoris Causa per la mateixa Universitat dia 8 de novembre de 2007. Organitzat pel Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB, l'acte d'homenatge es dividí en dues sessions, una de matí (pensada especialment per a un públic universitari) i una altra al capvespre (oberta a tot-hom). Així mateix, es completà amb una acurada exposició bibliogràfica sobre el Dr. Badia, preparada minuciosament pel personal del Servei de Documentació de la UIB.

L'homenatge s'inicià, el matí, al campus de la UIB, amb les paraules de benvinguda de Maria Antònia Fornés, vicerectora de Projecte Cultural de la UIB, qui també aprofità l'ocasió per felicitar el Dr. Veny per la concessió del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. Va ser precisament el professor Joan Veny l'encarregat de fer, a manera de ponència inaugural, la «Semblança humana i científica del Dr. Badia i Margarit»: hi reflectí tots els mèrits del Dr. Badia, tant científics com personals: d'una banda, la formació sòlida, persistent i constant, l'enorme capacitat de treball de qui sense declarar-se gramàtic havia fet dues gramàtiques de la llengua catalana. De l'altra, la part humana, la del savi bo i generós, del docent modèlic i del gran patriota, de l'home íntegre i autocrític, en definitiva, «model de ciència i d'humanitat».

A continuació Damià Pons fou l'encarregat de llegir el text preparat per Isidor Marí, que no pogué assistir a l'acte per motius de salut. Tot seguit, els professors de la UIB Joan Miralles, Jaume Corbera, Gabriel Bibiloni i Joan Melià tractaren les diferents facetes investigadores del Dr. Badia. Així, Joan Miralles va esbossar el periple bibliogràfic per detallar-ne la recerca científica. En destaca especialment el compromís amb el poble, amb el moviment catalanista, amb la voluntat d'internacionalitzar els estudis filològics catalans, tot qualificant l'homenatge com el romanista europeu de més prestigi juntament amb Joan Coromines. Seguidament, Jaume Corbera aprofundí en els estudis dialectològics del professor Badia, amb el projecte de confecció de l'*Atlas Lingüístic del Domini Català* com a tasca més rellevant. Per altra banda Gabriel Bibiloni parlà de la faceta del Dr. Badia com a sociolingüista, àrea de la qual fou precursor en terres catalanes. Entre d'altres fites importants, en destacà la gran enquesta que donà com a resultat una de les primeres obres que tractaren la situació de la llengua catalana des del punt de vista dels usos lingüístics, *La llengua dels barcelonins*, i la creació del Grup Català de Sociolingüística, del qual el Dr. Badia fou el primer president. Finalment, Joan Melià analitzà els estudis gramaticals de l'homenatjat, del qual destacà l'esforç que féu per incorporar els nous corrents de la gramàtica a l'estudi de la llengua catalana, l'interès per reflectir el canvi permanent que experimenten les llengües en la gramàtica i l'atenció que posà per l'estudi de l'oralitat. A més de posar en relleu els mèrits científics corresponents, tots tres coincidiren en ressaltar el caràcter humà, humil i generós de l'homenatjat. Malgrat la formalitat i l'academicisme de l'acte, també hi hagué lloc per a les emocions i les anècdotes personals. Així, Gabriel Bibiloni es mostrà especialment emocionat, no només per participar en l'homenatge al professor admirat (i director de la tesi) sinó pel fet que fou gràcies a la gramàtica de Badia que s'inicià, quan tenia 16 o 17 anys, en l'estudi de la llengua catalana, encara prohibida en els usos públics.

La sessió del capvespre fou presidida pel Rector de la UIB, Llorenç Huguet. Joan Veny i Joan Miralles sintetitzaven els parlaments del matí. El professor Josep-Antoni Grimalt partí de la relació personal amb el Dr. Badia per explicar com era de respectuós l'homenatge amb els alumnes, en un tracte que mai feia sentir inferior l'altre, ans el tractava amb respecte i una educació exquisida. Fins